

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά ιδιώματα και οι δυνάμεις της ανθρώπινης ψυχής;

[/ Ορθόδοξες Προβολές](#)

Το σπουδαιότερο από τα ιδιώματα της ψυχής είναι κατά τη Γραφή η ομοίωση με το θείο Είναι. Η πληροφορία αυτή, ότι η ανθρώπινη φύση κτίστη-κε «κατ' εικόνα και ομοίωσιν», είναι η ύψιστη υπεραξία για όλα τα όντα που ο Θεός δημιούργησε.

Σε καμιά φάση ολόκληρης της δημιουργίας της κτίσεως, δεν αποκάλυψε ο πλάστης Θεός την τόση ευαρέσκειά του, παρά μόνο στην κατασκευή του ανθρώπου, που κατά παράδοξο τρόπο δεν έγινε προστακτικά, όπως στα υπόλοιπα κτίσματα, που «ενετείλατο και εκτίσθησαν» (Ψαλμ. 32,9). Ούτε και η κατοικία του ανθρώπου έγινε προστακτικά, αφού «εφύτευσε Κύριος ο Θεός παράδεισον κατά ανατολάς» (Γεν. 2,8). Το χαρακτηριστικότερο λοιπόν γνώρισμα της ανθρώπινης ψυχής, που είναι το θείο εμφύσημα, είναι η ομοιότητα με το δημιουργό της. Αυτό σημαίνει ότι η ψυχή είναι χωρητική θείων ιδιοτήτων. Αυτό ακριβώς μας πληροφόρησε ο Θεός Λόγος, μετά τη σάρκωσή του, αποκαλώντας μας φίλους και αδελφούς, κληρονόμους του δικού του Πατέρα και συγκληρονόμους του. Τί άλλο υψηλότερο ή

αξιότερο υπάρχει απ' αυτό, το να είναι δηλαδή ο άνθρωπος υποστατικά μέτοχος της θεοαγχιστείας; Ο Θεός μας χάρισε αγαθά «εις α επιθυμούσιν άγγελοι παρακύψαι» (Α' Πέτ. 1,12) κατά τον απ. Πέτρο.

Σύμφωνα με τη διδασκαλία των θεοφόρων Πατέρων μας οι δυνάμεις της ψυχής είναι τέσσερις. Φρόνηση, σωφροσύνη, ανδρεία και δικαιοσύνη. Αυτές κινούνται μέσω του λεγόμενου «τριμερούς» της ψυχής, δηλαδή, του λογιστικού, του θυμικού και του επιθυμητικού. Της φρονήσεως έργο είναι να ερεθίζει το θυμικό, της σωφροσύνης ή σοφίας να κινεί το λογιστικό σε νήψη και ευθυκρισία, της δικαιοσύνης να κινεί το επιθυμητικό προς την αρετή και το Θεό και της ανδρείας να ρυθμίζει τις πέντε αισθήσεις σε λογικές κινήσεις.

ΓΕΡΩΝ ΙΩΣΗΦ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΝΟΣ

«Συζητήσεις στον Άθωνα», Ψυχωφελή Βατοπαιδινά 13